

Als je geluk hebt, dan kan het dus gebeuren dat jij in het bezoekerscentrum bent, als de snoek zijn visje krijgt. Er is geen vaste tijd waarop dit gebeurt, maar meestal wordt er vlak van te voren wel even gezegd dat de snoek gevoerd gaat worden. Alleen kijken als je het niet eng vindt om te zien hoor!

Kouwelijke Prikplant

Wist je dat er een waterplant is, die alleen boven water komt kijken als het water warm is? Als het koud is, dan vlucht deze plant naar de bodem: in de winter is het daar warmer dan boven water. Toch noemen we de plant in het Nederlands niet 'Koukleum' of zoiets, maar 'Krabbenscheer'. Dat komt doordat het bloemetje van de plant uit een vertakt blad komt, dat precies op een krabbenschaar lijkt. Een ander geheugensteuntje voor de naam van de plant zijn de stekeltjes aan elke bladrand: die kunnen je behoorlijk 'krabben'!

De krabbenscheer komt alleen voor in schoon water, en zuivert zelf ook een beetje het water. Voor de Groene Glazenmaker (dat is een zeldzaam soort libel) is de plant heel belangrijk: zij zet haar eitjes erop af. Er zijn veel van deze libellen in de Nieuwkoopse Plassen. Ook de zwarte stern (dat is een vogel) is blij met de krabbenscheer: zij bouwt haar nest erin. Vroeger gebruikten boeren deze plant ook: toen had je nog zoveel krabbenscheer dat je ze in grote hoeveelheden uit het water kon vissen om het land mee te bemesten.

Natuurmonumenten

Noordereinde 60
1243 JJ 's Graveland
T (035) 655 99 33
www.natuurmonumenten.nl

Hier in het aquarium kun je de plant altijd zien: als het warm is drijft hij half in, half uit het water; als het koud is, dan ligt hij op de bodem. Op de foto op de voorkant van deze folder zie je de plant onder water drijven (achter en onder de snoek).

Jakkes: ze hebben ze hier echt: Bloedzuigers!

Heb je ze al ontdekt? In het aquarium met de drijvende planten? Zwart, lijkt een beetje op een platte worm, zwemt op een kronkelige, best wel sierlijke manier?

Dat is er nu een! Een hele echte, heus waar, bloedzuiger! Brrr...

Misschien moet je toch maar eens gaan kijken, wat je over deze beestjes te weten kunt komen? Want stel je voor, dat je hier buiten met je hand door het water gaat en er plotseling hangt er één aan je vinger? Wat dan?

Maar zou dat echt zomaar, heel makkelijk, kunnen?

Planten met stekeltjes, heel grote hongerige vissen, bloedzuigers... zou het nu echt een beetje gevaarlijk zijn in de Nieuwkoopse Plassen? Nee hoor! Al is het wel prettig kijken naar al dit natte leven, als er een grote, veilige, glasplaat tussen ons en al dit moois in staat!

* Volgens wikipedia zijn snoeken tot 70cm hun leven nog niet zeker!

Colofon

Tekst: Adriana Schuurman.
Beeld: Natuurmonumenten,
Adriana Schuurman.

Augustus 2009

Natuurmonumenten kan niet aansprakelijk worden gesteld voor fouten en/of onvolkomenheden met betrekking tot de inhoud van deze folder.

Natuurmonumenten

Bezoekerscentrum
Nieuwkoopse Plassen
Dorpsstraat 116
2412 BC Nieuwkoop
www.natuurmonumenten.nl

Planten met stekeltjes, heel grote hongerige vissen, bloedzuigers... zou het echt een beetje gevaarlijk kunnen zijn in de Nieuwkoopse Plassen?

NAT LEVEN

Wist je dit al over de zoetwater-aquaria in dit bezoekerscentrum?

zomer-editie

Dat is raar: dag is nacht, en nacht is dag

Het kan zijn dat het je niet meteen is opgevallen toen je hier binnenliep; maar toch: er is iets bijzonders aan de hand met de aquaria waar je nu naar kijkt. Overdag doen we hier net alsof het nacht is. Dat kan heel goed, omdat de ruimte waarin de aquaria staan zo donker is, dat je hier toch met verlichting moet werken.

Nu hadden we natuurlijk gewoon overdag alle lampen kunnen aandoen. Maar ja, als we dat doen, dan wordt het licht zo fel, dat het water gaat schitteren, en dat kijkt niet prettig. Je moet dan een zonnebril opdoen, of je ogen half dicht knijpen. Ook de vissen vinden het maar niets: ze kruipen weg in de modder. Dat doen ze buiten, tijdens zomerse, zonnige dagen, ook.

Overdag houden we het hier dus een beetje donker, en 's nachts, als niemand er is, doen we het licht heel hard aan. Zo blijft het dag-nacht-ritme in stand, en kunnen ook de planten goed groeien (zonder licht geen planten!).

Groeispurt versus 'Bling-bling'

's Nachts is het donkerder dan overdag (behalve in ons aquarium). Dat weet iedereen. En als je even nadenkt, weet je nog iets over het licht in de natuur: in de zomer is het langer licht dan in de winter. In ons aquarium houden we daar rekening mee.

We hebben tabellen waarin je kunt opzoeken hoelang het -gemiddeld gesproken- licht is op een dag. We kunnen ook opzoeken wat de gemiddelde temperatuur van het water buiten is op dat moment. Met deze twee gegevens als uitgangspunt maken we de seizoenen zo goed mogelijk na in de aquaria. 's Zomers maken we het water warmer en laten we het licht langer branden. En dat heeft gevolgen: de planten groeien, net als buiten, heel hard in de zomer en vragen meer ruimte.

Ook de vissen zijn actiever en eten meer. En hoe meer de vissen eten, hoe sneller ze groeien en des te meer ze poepen! Voor je het weet heb je een heel vol en vies aquarium! Bah! Het is veel leuker kijken als alles er schoon en mooi bij ligt.

De vrijwilligers die het aquarium onderhouden hebben in de zomer dan ook veel meer werk om alles, zoals zij het noemen, 'bling-bling' voor ons te maken. Eén keer in de week zijn 's winters twee personen ongeveer anderhalf uur bezig, zomers zijn vier personen al snel twee tot drie uur hard aan het werk!

En dan worden de vissen ook nog om de dag gevoerd. Niet elke dag, want dan poepen ze te veel of worden ze te groot voor het aquarium!

Hongerige zoetwaterkannibaal

We hebben één aquarium waarin maar één vis leeft: een snoek. De snoek die je nu in het aquarium ziet, is niet de eerste snoek die hier heeft gewoond. Het eerste exemplaar was in een half jaar tijd zo gegroeid, dat het aquarium eigenlijk te klein voor hem geworden was. Hij is vrijgelaten.

Het lijkt wellicht niet erg gezellig voor een snoek om helemaal alleen in het aquarium te leven. Maar ja, snoeken zijn zulke goede jagers, en hebben vaak zo'n honger, dat ze alles wat maar langs komt zwemmen, willen opeten. Ook andere snoeken. Bijna niets is veilig voor ze. Zelfs een snoek zo lang als je arm* moet nog opletten voor soortgenoten. Vrouwtjessnoeken worden het grootst: tot wel anderhalve meter lang!

Hoe lang ben jij? En wat zou jij doen als je in de Nieuwkoopse Plassen zwemt, en je naast je, plotseling, zo'n grote snoek ziet zwemmen? (Gelukkig is de kans dat dit gebeurt heel klein, snoeken zijn een beetje bang voor mensen!)

Op vis vissen voor een vis

De snoek is een heel goede, snelle rover die zijn prooi met huid en haar, of met schubben en graatjes, helemaal opeet. Hij heeft een heel grote bek, met zoveel vlijmscherpe tanden, dat ontsnappen onmogelijk is. Hij kan prooi aan tot wel eenderde van zijn lengte... hij vertikt het dan ook echt om zomaar gewoon visvoer, of dode vissen te eten! Hij maakt het zijn verzorgers daardoor niet makkelijk. Om hem toch goed te eten te geven, heeft 'de vrijwilliger van de dag' dus 'visdienst'. Hij moet een levend visje vangen, om dat aan de snoek te kunnen geven.

